

Datum 22-6-2023

Onderwerp Inbreng participatiecoalitie t.b.v. Commissiedebat EZK 28 juni inz. Burgerparticipatie

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 28 juni spreekt uw Kamer over de kabinetsvisie burgerbetrokkenheid bij de energietransitie. Als Participatiecoalitie (een samenwerkingsverband van vijf landelijke maatschappelijke organisaties die burgerparticipatie organiseren en vormgeven in de energietransitie) geven we u graag wat inzichten mee.

Vooropgesteld zijn we blij met een richtinggevende visie van het kabinet. Het proces waarin wij en andere maatschappelijke organisaties zijn betrokken in de totstandkoming van deze visie, is op zichzelf al een sterk voorbeeld van goede participatie. We verwachten dat deze visie op alle niveaus van overheidshandelen zal bijdragen aan betere participatieprocessen en daarmee beter besluitvorming. We kunnen ons vinden in de tien uitgangspunten en de proactieve rol die hierin van een overheid wordt verwacht. Ook het belang en de rol van burgerinitiatieven en het belang van een andere verdeling van zeggenschap en het actief werken aan minder drempels.

Aanvullend hierop geven we u de volgende drie aanbevelingen mee:

1. **Maak snel werk van een stevig uitvoeringsprogramma.** De actielijnen zoals die nu in aanvulling op de visie zijn geformuleerd hebben een niet-vrijblijvende concretiseringslag nodig. Hoe regelt de minister de coördinatie tussen al deze partijen en programma's? Het is belangrijk daar op korte termijn afspraken over te maken. Om voldoende slagkracht te organiseren om de urgentie van deze onderwerpen gelijktijdig recht te doen en gezamenlijk prioriteiten te stellen is het van belang om voldoende middelen vrij te maken die niet al binnen de bestaande programma's zijn belegd. Het bundelen van geldstromen waardoor decentrale overheden en maatschappelijke partijen een loket hebben om aanvragen te doen bevelen wij van harte aan. Wij zijn positief over de eerste ideeën die zijn geopperd door het Nationaal Klimaat Platform over een Nationaal Programma Maatschappelijk Initiatief.
2. **Maak landelijk langjarig middelen vrij voor burgerinitiatieven.** Het is belangrijk om middelen voor het stimuleren, ondersteunen en professionaliseren van burgerinitiatieven niet (vrijwel) uitsluitend via gemeenten te laten verlopen. Want, hoewel wij constateren dat decentrale overheden, met name gemeenten, steeds beter op stoom komen, hebben zij ook nog te maken met uitvoeringsproblemen door tekort aan personeel en slagkracht om het integrale karakter van de energietransitie goed vorm te geven. De focus ligt in eerste instantie vaak op het 'intern' goed prioriteren en organiseren. Ontwikkel daarom ook een langjarig programma en bijbehorend financieringsinstrumentarium voor burgerinitiatieven en hun samenwerkingsverbanden. Dat ontlast gemeenten. Daarnaast sterkt een dergelijke

aanpak het democratische samenspel en maakt het de burgerbetrokkenheid sterker en minder afhankelijk van een lokaal verschillend speelveld.

- 3. Monitor de voortgang.** Maak heldere afspraken over de gewenste ontwikkeling van burgerbetrokkenheid in gemeenten van Nederland en hoe de actielijnen en programma's hieraan bijdragen. Gebruik deze monitoring om gezamenlijk bij te stellen, op te schalen wat werkt en nieuwe acties te ontwikkelen waar nodig.

Met vriendelijke groet,

Thijs van Mierlo - LSA bewoners
Annie van de Pas - Natuur en Milieufederaties
Gijs Termeer - Hier Klimaatbureau
Roel Woudstra - Buurkracht
Sijtze Brandsma - EnergieSamen